

Trda bilnica (*Festuca durinacula*) je ovčja bilnica podobna, nizka trava, ki je primerna za vlažne lege. Podobna ji je rdeča bilnica (*Festuca rubra*), ki je za travnike več vredna, kot ovčja bilnica. Spodaj ima rdečkaste blike.

Trstikasta bilnica (*Festuca arundinacea*) je visoka in trajna trava, ki sicer ne daje dobre krme, vendar pa je radi bogatih košenj dobra za vlažne lege.

Medena trava (*Holcus lanatus*) je visoka trava, ki raste najraje na vlažnih in mokrih travnikih ter daje bogate košnje, čeprav manj vredno krmno.

Razen trav se na travnikih nahajajo razne detelje in zelišča. Detelje zboljšujejo krmni pridelek in pomagajo travam do boljše rasti. Zato jih sejemo skupno s travami, da dobimo dobro rušo. Najbolj se cenijo domača detelja, ki raste divja po naših travnikih. Samorastla travniška detelja je za napravo travnikov več vredna, kot njivska domača detelja, ker je večletna in proti mrazu popolnoma neobčutna. Njeno seme je drago in se težko dobi.

Svedska detelja je primerna za mokre lege in prenaša najhujši mraz brez škode.

Lucerna ali nemška detelja je le v gotovih slučajih na mestu za mešanje s travo. V poštev pride zlasti v južnih krajih, kjer domača detelja ne uspeva.

Esparzeta je pripravna za kamenite in suhe lege. Nokota je dobra za travnike na suhih in revnih tleh. V mokrih tleh raste močvirna in kosmata nokota.

Bela detelja je najboljša za pašnike. Samorastla bela detelja je trajna, druga pa hitro izginja iz travnika. Proti suši je odporna in raste še prav dobro na peščenih tleh in suhih legah.

Hmeljna lucerna je dobra za suhe in slabe travnike in izvrstna za pašnike. Uspeva najbolje v gorkem in vlažnem podnebnju.

Zajčja detelja ali ranjek uspeva celo na golem kamenju in je radi tega priporočljiva za laporna, apnena in peščena tla in suhe puste lege.

Razen že navedenih detelj se dobe na travnikih še razne druge detelje in grašice. Omenijo naj se ptičja grašica, travniški grahor ali travniški čistnik.

Na travnikih najdemo tudi veliko število manj vrednih zelišč, kakor kumina, rman, trpotec, mleč, baberna lica ali strašnice, kampanelico, grintavec itd. Navedena zelišča ne pomenijo mnogo, čeprav so nekatera zdravilna. Vsa druga zelišča prštevanjo k plevelu, ker izsesavajo po nepotrebnem travniška tla in izpodrivajo koristne frave in detelje.

Travniška semena je kupovati čista in nepomešana. V mešanem semenu se nahajajo dostikrat celo plevelna semena. Semena navadno niso nikdar popolnoma čista; zato jih semenski trgovci označujejo z ozirom na čistost in kaljivost v odstotkih. Ako vpoštevamo oboje na ta način, da množimo čistost s kaljivostjo, dobljeni množek pa delimo s 100, tedaj izvemo, kakšna je rabljivost dotičnega semena. Ako znaša n. pr. čistost semena 80 odstotkov, kaljivost pa 90 odstotkov, znaša rabljivost 80 krat 90 : 100, torej 72 odstotkov. Če se hočemo prepričati, ali je seme res čisto in kaljivo, ga moramo poslati na kmetijsko kemično preizkuševališče v Maribor ali v Ljubljano.

Začasne travnike kosimo po šest let, nato pa jih zopet preorjemo in predelamo v njive. Začasni travniki dajejo izvrstno krmno in bogatejšo košnje, nego stalni travniki in to radi tega, ker jih napravljamo na obdelani in gnojni zemlji. Za napravo začasnih travnikov je treba primernih detelj in trav. Trav se mora sejati več, kakor detelj. Deteljnega semena se vzame navadno ena tretjina, torej približno 33 odstotkov, druge dve tretjini pa primerne travnega semena.

Izmed trav je sejati ponajveč takšne, ki trajajo po 4 do 6 let, kakor pasjo travo, lisičji rep, francosko pahovko itd. Te trave se razvijajo pozno in dajejo šele v drugem letu popoln pridelek. Zategadelj je primešati tudi takšne trave, ki že v prvem letu dajejo dobre košnje, kakor laško ljuljko in angleško ljuljko. Ker imenovane trave kmalu zginevajo, jih je sejati v manjši meri, k večjemu 5 do 10 odstotkov. Ako bi teh trav ne sejali, bi imeli sprva gosto, pozneje pa redko rušo.

Prav tako izbiramo primerne detelje, ki morajo biti po večini večletne. Če sejemo tretjino vseh detelj, se naj vzame polovica dvehletnih in polovica večletnih. To se ravna po podnebnju in po legah. Večletne mešanice se morajo sejati gosteje in se mora za takšno setev vzeti polovico več semena, kakor za čisto setev. Za oral je treba približno 10 kg deteljnega in 40 kg travnega semena.

Ivan Štampar, ekonom graščine Ormož.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Vlada je sklenila Radiča takoj zapreti, ko se vrne ter ga soditi v Beogradu. S tem bi ga rada ustrašila, da se ne bi vrnil in da bi v njegovi odsotnosti imela proste roke na Hrvatskem, kjer upa s pomočjo enega dela hrvaške gospode razbiti in prekreniti politično stališče širokih mas.

Pomožno delo za po povodnji prizadete kraje je vlada odstopila »Rdečemu križu«, kateremu bo pomagal poslanski odbor. Od Jugoslovanskega kluba je v tem odboru poslanec Sušnik.

Pristaši pokojnega Protiča so v Beogradu zborovali in sklenili, nadaljevati s pokretom neodvisne radikalne stranke ter izdati svoj list z ozirom na razdrapane razmere v radikalnem klubu.

Seje skupščine so odgodene in se bodo najbrž začele še le po pravoslavnem novem letu okrog 16. januarja.

VOLITVE V GRČIJI

V nedeljo so se nepričakovano mirno izvedle volitve v Grčiji, pri katerih so dosegli pristaši bivšega vladnega predsednika Venizelosa velike uspehe.

RAZMERJE MED NEMCIJO IN FRANCIJO

se je precej zboljšalo, ko je nastopil nemško vladno državni kancler Marx. Nemški kancler je Franciji sporočil, da želi začeti z njo resna pogajanja in imenovati za Pariz poslanca. Francoska vlada pogajanj ne odklanja in je očitno veliko mehkejša, kakor prej. Pogajanja bi se tikala upostavitve gospodarskega stanja v Porenju in Poruhrju, kjer pa francosko-belgijska okupacija v eni ali drugi obliki ostane, dokler se reparacijsko vprašanje ne reši v celoti. Francija tudi ne bo podpirala separatističnega gibanja v Porenju, je pa zato, da dežela dobi svoj avtonomni statut in hoče imeti svojo mejo zavarovano proti morebitnemu napadu. — Francoski pogoji niso nesporeljivi, seveda so v marsikaterem oziru težki. Zlasti se Nemčija upira obnovitvi delovanja mednarodne kontrolne komisije nad Nemčijo. Nekateri mislijo, da hoče Francija skleniti z Nemčijo ugoden dogovor, da postavi morebitno vladno Macdonald—Lloyd George pred gotova dejstva. Drugi pa menijo, da vodi Poincareja ravno ozir na izpremenjeno smer v Angliji do večje dobrohotnosti napram Nemčiji.

CELO RUMUNJA PRIZNAVA RUSIJO

Listi iz Bukarešte poročajo, da je rumunska vlada predlagala ruski sovjetski vladi sporazumno konferenco na Dunaju, kamor naj bi obe vladi odposlali svoje zastopnike. Ruska vlada je predlog Rumunske odobrila in avstrijsko vlado poprašala za dovoljenje takega sestanka. Rumunska je pripravljena obnoviti diplomatske zveze z Rusijo. Za pogoj obnove diplomatskih zvez pa stavi Rumunska zahtevo, da sovjetska vlada prizna aneksijo Besarabije od strani Rumunske.

Naše prireditve.

Sv. Jurij v Slov. gor. Bralno društvo »Edinost« priredi na Stefanovo, dne 26. t. m., ob treh popoldne lepo božično igro s petjem v treh dejanjih in petih živih slikah v prostorih g. Jožefa Krajca.

Telovadno društvo Orel pri Sv. Benediktu v Slov. g. vprizori dne 26. t. m. to je na Stefanovo zanimivo igro: »Dimež.« Vabljeni vsi farani in tudi sosedje. Začetek ob treh popoldne. — Odbor.

Katoliško izobraževalno društvo na Polzeli priredi na praznik sv. Stefana dne 26. dec. igro Lurška pastirica zraven dvosep »krojač in čevljar« v prostorih g. Cizeja. Zateček točno ob pol 3. uri popoldne. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo novih knjig, se prijatelji poštene zabave vljudno vabijo. Odbor.

Dekliška zveza v Braslovcah ima v nedeljo, dne 23. decembra svoj redni občni zbor po večernicah v društveni sobi. Mladenke in žene prijateljsko vabljene.

DELAVCI PRI PROTIDELAVSKI STRANKI

Iz Ceršaka pri St. Ilju v Slov. gor. poročajo:

Cujte, g. urednik, naši ubogi fabriški delavci so organizirani pri demokratski stranki dr. Žerjave. Ali se ne smejte? Smejati se mora ves svet. Saj se celo krave v celem St. Ilju smeji. Demokrat pa delavec, to je ravno tako kot ogenj in voda.

Demokratska stranka je meščanska stranka, stranka kapitalistov, krščenih judov, goljufov, bankirjev, izvoznih čarjev, liberalnih odvetnikov in liberalnih učiteljev. Kako pridejo v to družbo ubogi delavci?

Demokratska stranka je velesrbska, ki hoče vse posrbiti, ki hoče in stremi po nadvladi Srbov, ki je ustvarila centralizem, ki podpira belgijsko, galjufivo bando, ki izžema Slovence in jim piše kri, ki je zagrešila, da nem Slovcem tako slabo gre, ki hoče slovensko pleme uničiti. Kako pride v to družbo ubogi slovenski delavec?

Demokratska stranka je skoz in skoz liberalna, smeši katoliške duhovnike, grdi katoliško Cerkev, imenuje dobre kristjane klerikalce, farske podrepnike, tercijalke itd. itd. Demokratska stranka je protiverska stranka, hoče katoheta izgnati iz šole, dela za protiversko šolo, je proti svetosti in nerazdruženi zakona. Kako grdo piše ta stranka v »Uniji« o papežu, o katoliških praznikih itd. Demokratska stranka dela za pravoslavno srbsko cerkev. Kako more biti katoliški delavec, ki hodi v cerkev in k spovedi, član te stranke?

Demokratska stranka je protidelavska stranka. Kdaj pa so bili bogati bankirji, izvozniki in advokati za uboge delavce? Demokratska stranka je neštivilnokrat dokazala, da je proti interesom delavcev. Ona je ustvarila zakon o zaščiti države. Po tem zakonu, ki so ga skovali demokralci, se ne sme delavec ganiti, ne sme nikdar štrajkati, če je še tako slabo plačan. Če ga tudi bogati fabrikant tako izkorišča, tih mora biti, drugače ga zaprejo v kajho kot protidržaven element. Za sveto voljo božjo, kako more biti ubogi delavec pri tej stranki?

Demokratska stranka je nesreča za Jugoslavijo, zato je tudi nihče ne mara. Pri zadnjih volitvah je dobila v Sloveniji samo pol poslanca v Ljubljani. Zdaj pa v zadnjem času zapuščajo tudi meščani, trgovci v mestih in na deželi kar trumoma to stranko. Tudi učitelji gredo k radikalom. Nihče torej ne bo pri tej stranki, razen ubogi delavci v Ceršaku in njihov ubogi general. Pri zadnjih volitvah v Avstriji niso dobili demokralci niti enega poslanca. Cel svet jih zapuša. Samo ubogi delavci v Ceršaku se dajo od te stranke farbat. Delavec, ki je pri demokratski stranki, je podoben teletu, ki pristopi k mesarski zadrugi

ali kuri, ki drži z lisico, ali miši, ki drži z mačko, ali mački, ki drži s psom.

Naše pridne delavce v Ceršaku je na led spravil neki obskurni Hercog, o katerem vobče govorijo ljudje, da mu precej manjka, da ima zavreto kri. Ta Karlček je bil enkrat Orel, bil je pri krščanski Slovenski ljudski stranki, potem je bil Radičev, potem republikanec, zdaj pa je kraljevsko meščanski buržoazijski demokrat. Menja svoje mnenje kot žid svojo robo. Ni ga resno vzeti. Ubogi siromaki, ki gredo temu človeku na limanice! Nekaj se jezi nad Zebotom in nad celim svetom in še nad par vasi navrh, pa ne ve zakaj. Hoče pač ljubovati kot kak čmerikav otrok. Karlček, boš že postal zopet ponižen? Bog ne pusti drevo rasti do neba. Samo rečemo ti: Zebot je najboljši priljubljen in najdelavnejši poslanec cele Jugoslavije, ki mu nisi ti vreden jermenov od čevljev odvezati. On je dobil pri zadnjih volitvah največ glasov v Sloveniji, če si ti siromakec ravno proti njemu delal.

MARIBORSKA POROTA.

Posilstvo.

Dne 12. decembra se je zagovarjal pred poroto 18-letni mesarski pomočnik Bonifacij Bohl iz Ploversnice radi hudodelstva posilstva. Ko se je vračala dne 12. sept. t. l. delavka Marija S. z dnine domov, sta jo povabila Bohl in njegov tovariš na kozarec vina v gostilno Pektar. Ko je S. odšla iz gostilne, je šel Bohl za njo ter jo v bližini njenega doma napadel. Zamašil je je usta in jo nato posilil. Po dejanju je zbežal z doma ter se dalje časa skrival. Šele dne 29. sept. so ga orožniki zasačili v Zg. Crnu-reku. Porotniki so vprašanje posilstva zanikali, nakar je bil Bohl oproščen.

Zločin, odkrit po 12 letih.

Roza Trop je stala že pri jesenskem zasedanju pred porotniki, v svrhu natančnejše ugotovitve pa je bila takrat razprava preložena. Obtožena je, da je pred 12 leti dne 16. avgusta 1911 zažgala županu v Obrežu, g. Ivanu Ravšl, gospodarsko poslopje, ki je pogorelo do tal z živino in krmno vred. Dejanja je bil prvotno osumljen slabotni Alojzij Kolarič, čegar sorodniki pa so takoj dokazali njegovo nedolžnost. O zadevi potem celih 12 let ni bilo slišati več besede. Dne 14. junija 1923 pa je Ana Dogša ovdala svojo sestro Rožo Trop, da je ogenj pri Ravšlu ona zanetila iz maščevanja, ker je bil Ravšl kot župan v pravdi zaradi ločitve zakona z njenim možem Francem Tropom na moževi strani. Tropova je takrat tudi prosila svojo sestro, naj tega nikomur ne pove in Dogševa je v resnici molčala celih 12 let. Da pa je prišel zločin končno le na dan, je vzrok ta, da je prišlo med obema sestrama do prepira zaradi preužitka. Po izpovedi Ane Dogša je njena sestra Tropova zažgala gobo, jo zavila v papir in vrgla potem v podstrešje Ravšlovega gospodarskega poslopja, ki je takoj zgorelo. Pri pcdnovni porotni obravnavi so vnovič zaslišane priče in povedale za obdolženko obtežljivo, nakar so jo porotniki spoznali za krivo. Senat jo je obsodil na osem let težke ječe.

Stara tatinska bratca

sta Friderik Godec iz Male Nedelje in Ivan Pistotnik iz Okonine. Bila sta že večkrat kaznovana, toda delamrznost in naklonjenost do tatvine ju še ni prešla. Do jeseni sta sedela v zaporu, toda amnestija ju je osvobodila. Komaj sta bila svobodna, sta že začela s starim rokadestvom. V noči od 9. na 10. oktobra sta v Prebukovju ukradla posestniku Juriju Ajdu voja, ga odgnala v Krapino in ga tam prodala. Izkupiček sta kmalu porabila, pa sta radi tega zasnovala novo tatvino. V noči od 22. do 23. oktobra t. l. sta ukradla posestniku Francu Križan v Kokoričih v Ljutomerskem okraju dve kobili, posestniku Josipu Heriču iz iste vasi sta pa izmaknila voz in opremo ter se nato odpeljala zopet proti Krapini, kjer sta pa bila aretirana. Na razpravi sta krivdo priznala, nakar je bil obsojen Godec na 5, Pistotnik pa na 6 let ječe.

Nevarni tatovi

so pekovski pomočnik Ivan Straser iz Pobrežja, monter J. Fras iz Slov. Bistrice in Jakob Kidrič, že sami stari znanci sodišča, kjer so že večkrat sedeli. Jakob Kidrič je v poletju kot kaznjenec pobegnil iz mariborske jetišnice in med tem časom izvršil več tatvin. Dne 4. septembra je pa vlomil z ostalima dvema tovarišema v stanovanje dvor-nega sodnega svetnika g. Fona, kjer so odnesli mnogo obleke in drugih stvari v vrednosti 200.000 kron. Blago so prodali, z izkupičkom pa veselo živeli, dokler jih ni zalotila roka pravice. Porotno sodišče je obsodilo Kidriča na 6, Frasa na 7 in Straserja na 5 let težke ječe.

Tedenske novice.

Shodi poslancev SLS. V nedeljo, dne 23. decembra, se vsrjšo shodi SLS: Galicija po rani sv. maši; govori poslanec Krajnc. — Ponikva ob južni žel. ob pol deveti uri pri Pinterju; govori poslanec Vrečko. — Ojstrica na Koroškem po sv. opravilu; govori poslanec Kugovnik. Krajevne odbore SLS, katerim smo poslali koledar je Jugoslovanske kmetске zveze za leto 1924 prosimo, da jih hitro razprodajo in pam denar po priloženih položnicah takoj pošljejo.

Dodatno k članku »Na agitacijo za naše časopisje« v zadnji številki našega lista priporočamo prav toplo list »Naš dom«, ki je glasilo Prosvetne zveze v Mariboru in stane letno D 12.50. Vsa naša društva, vsi naši pristaši, posebno še mladeniči in dekleta, naj naročijo »Naš dom«.

Mariiborske novice. Odkar so postali nemški poslanci zavezniki Pašičeve vlade, so tudi postali po Sloveniji Nemci in nemškarji silno drzni. To nemško

držnost posebno občutimo v Mariboru. V svojih zahtevah se upajo mariborski Nemci tako daleč, da so prosili v Beogradu za dovoljenje, da bodo lahko odprli v Mariboru svojo lastno tiskarno, kjer bodo tiskali en nemški dnevnik in najbrž za podeželsko nemškutarijo tudi kak slovenski list po vzgledu rajnega ptujkega »Stajerca«. Pašičeva vlada jim bo skoro gotovo dala dovoljenje za tiskarno. Proti držnim nemškim zahtevam v Mariboru so se združile vse slovenske stranke in organizacije, osnoval se je skupen odbor iz zastopnikov vseh slovenskih strank in ta odbor sklicuje za nedeljo, dne 23. t. m. skupno protestno zborovanje zoper drzne nemške zahteve. To zborovanje se vrši pri lepem vremenu ob 11. uri na Slomškovem trgu pri stolnici, pri slabem vremenu pa v Narodnem domu. Govori profesor dr. Ribarič in zastopniki strank in drugih organizacij. Somišljeniki, pridite na ta shod, da bo veličasten! — Zaklicati hočemo vladi in Nemcem glasno v obraz, da se v naši državi ne damo več tlačiti in zatirati od tistih Nemcev, ki so nas pod Avstrijo stiskali in tlačili. — Mariborski Ljudski oder priredi danes ob pol osmi uri zvečer v Lekaršni ulici v čast Orlom, udeljenecem tečaja igre »Veriga«. — V Mariboru je razstavil svoje lepe slike ljutomerski rojak Ante Trstenjak. Mladega umetnika so odlikovali celo v Pragi. — Mariborske trgovine bodo v nedeljo pred Božičem odprte.

Udeležence narodno-gospodarskega tečaja v Mariboru in Celju, ki želijo brezplačno skupno stanovanje, opozarjamo, da vzamejo seboj koc in brisačo! Stanovanja bodo v Mariboru v dijaškem semenišču, v Celju pa v misijonski hiši č. č. o. lazaristov pri Sv. Jožefu.

Novice od Sv. Petra pri Mariboru. Dne 9. decembra t. l. je previden umrl prevžitkar Anton Zeleznik v Nebovi. Rojen je bil leta 1841. Zopet je legel k počitku mož, kakršnih je dandanes malo. Bil je skrben gospodar, dober oče, svoje otroke (sedem) je vse oskrbel. Najstarejši sin Anton je na posestvu, sin Jurij je učitelj pri Sv. Juriju v Slov. gor., hči, č. sestra Anzelma tukajšnjega zavoda č. č. šolskih sester, je učiteljica v Apačah, sin Janez je puškar pri 45. pp. v Mariboru, drugi so vsi ali na posestvih ali pa drugače oskrbljeni. Bil je tudi veren kristjan. Niso bile zastoj besede, katere je govoril č. g. župnik Strakl pri odprtem grobu, da je bil umrl ne samo kristjan v krstni knjigi, temveč je tudi zvesto izpolnjeval dolžnosti pravega kristjana. Pri vsaki cerkveni pobožnosti si videl Zeleznika pristopiti k božji mizi, najsi je bila pobožnost možev, tridnevna itd., ali pa za njegovo osebo znamenit dan. Tudi kot star veteran (služil je vojake in osem let orožnike) se je redno udeleževal veteranskih pobožnosti, posebno kadar so naši veterani obhajali spomin na bitko leta 1866. Še pred par tedni, ko je prišel zadnji v cerkev v slabem vremenu, da bi sprejel Njega, ki je večno življenje, je bridko tožil, da ne more redno zahajati v božjo hišo, ker ga noge zapuščajo. Kakor v verskem, tako tudi v političnem življenju, kot katoliški Slovenec, je bil mož na svojem mestu. Nobenih volitev ni opustil. Bil je tudi čez 40 let v občinskem odboru, ni se bal zamere ne od desne in ne od leve strani, kadar je šlo za dobrobit občine. Služboval je peterim županom. Šele sedaj (1921) je odpuščen vsled starosti svoje sodelovanje. Tebi pa, dragi Zeleznik, daj Vsega mogočnega miren počitek pri Materi Gorsk, katero si tudi prav posebno častil. — Pri nas je tudi mirno v Gospodu zaspal bivši tukajšnji posestnik Kokol Jakob v Krčevini po dolgi in mukopolni bolezni. Pred devetimi leti ga je zadel mrtvoud in od takrat je bil vedno v postelji ter je zadnji čas hudo trpel. Dočakal je lepo starost 84 let.

Cerkvena pobožnost pri Sv. Križu nad Mariborom. Dan božjega blagoslova in milosti je bil za nas enajsti december. Imeli smo dan večne molitve. Že na vse zgodaj so se približevale cerkvi od vseh strani svetle luči, ob 6. uri je bila hiša bozja polna pobožnih vernikov. Ne bomo pozabili ginljivih in resnobnih nauk, ki smo jih ta dan slišali iz ust g. župnika iz Kamnice in domačega gospoda župnika. V Marijin vrtec in v Marijino družbo je bilo sprejetih lepo število dečkov in mladeničev. Marijine družbenice so se vrstile skozi celi dan v glasni molitvi pred Najsvetjšim. K sv. obhajilu je pristopilo na stotine vernikov, malih in velikih. Sreča in zadovoljnost se je naselila v vse hise, ki so se udeležile te ginljive pobožnosti.

† **Gospod nadučitelj Emerik Moric.** Iz St. Petra pod Sv. Gorami nam poročajo: Nas vse šentpetrane je dirnila žalostna vest, da je umrl v Ljubljani naš g. nadučitelj Emerik Moric 12. t. m. v 65. letu svoje starosti. Pred kratkem je stopil v pokoj in se preselil k svoji hčerki v Ljubljano, kjer ga je kmalu zagrabila neusmiljena smrtna roka. Blagopokojni je bil dolgo vrsto let vodja naše šentpeterske šole kot izborna učna moč, veren kristjan ter preizkušen svetovalec starem glede odgoje otrok. Bil je priljubljen, čistan in spoštovan daleč na okrog. Bil je zvest pristaš SLS, star naročnik njenih glasil in posebno še dopisnik »Gospodarja«. Z duhovščino je vedno živel v najskrenejšem prijateljstvu in baš radi tega je bil tudi kot vzgojitelj mladine na višku. Ako bi bili vsi naši učitelji po vzgledu rajnega gospoda Morica, bi bili tudi tako spoštovani in ugledni kakor je bil pokojni. Rajnemu g. Moricu bo ohranil cel brežiški okraj trajno hvaležen spomin. — Blagi rodbini Moric naše iskreno sožalje.

Novice iz Apačke kotline. Iz Zepovc v Apački kotlini poročajo: Dne 9. decembra je tukaj zlomil pos. Kristijan Bonoforto iz Konjšča z udarci z lopato večkrat desno roko pod ramo posestniku Znidariču iz Zepovc. Leva roka Znidariča je poškodovana v vojni, imenovani si mora kruh z rokami služiti. Vzrok alkohol in prepir, premnoge gostilne v Apački kotlini. — Več kot polovica gostiln je odveč. Ako bi bilo istih manje, ne bi bilo toliko umorov, ubojev ter drugih te-

lesnih poškodb kot tudi ne domačega prepira in siromaštva sploh. Tudi policijske ure bo se morale končno vendarle upoštevati kot zakonita naredba. V zadnjem času je zdravstvena komisija oziroma g. okrajni zdravnik ugotovil nesnago v gostilni »Zum Wienerwirth« v Zepovcih in je bila ista na njen predlog oblastno zaprta. Ker pa je gostilničar avstrijski državljani in rad sramoti Slovence, nas psuje, nadalje ker je tudi lastnik gostilne zaklet sovražnik Slovencev, je ista že zopet odprta, akoravno imamo gostiln brez vsako mero in potrebo.

Novice od Sv. Bolfenka v Slov. gor. Dolgo časa ni bilo nič več slišati iz našega kraja, bili smo prisiljeni skrivnostno molčati. Sosednji kraji so nam namreč bili silno nevoščljivi, da nas ima »Slov. Gospodar« tako rad in od nas vedno kaj lepega poroča. Kamorkoli smo prišli, povsod so nas gledali od strani in nam jezno predbacivali: Kaj se le vi toliko repenčite! Zato smo nekoliko časa previdno molčali in čakali, kdaj bodo začeli sosedje marljivo dopisovati »Gospodarju«, pa smo se motili. Samo hudovali so se nad našo pridnostjo, sami pa so ostali leni kakor prej. Zato se odslej ne bomo več ozirali na druge, ampak bomo storili, kar nas veseli. — Od zadnjega poročila se ni zgodilo nič posebnega. Zdravo je vse, že skoro tri mesece ni nihče umrl, ženil se tudi ni nobeden, to se pravi, se ni mogel ženiti; kajti ženinov in nevest imamo veliko, škoda samo, da je svet tako majhen, da ne more sprejeti toliko družin in vsaki dati celo kmetijo. Tako pa ti revčki in te sirote čakajo in čakajo, da jih kralj Matjaž odreši. — Tudi ogenj smo imeli v Sovjaku, pa je bilo več strahu, kakor škode in le nepredvidnost si je naložila občutno kazen. — Sitnih nabiralcev iz hrvatske Bednje smo se zdaj menda rešili po zaslugi okrajnega glavarstva, ne pa še nadležnih Hrvatov iz drugih krajev. Mesca novembra je nabiral pšenico tuj mož z leseno nogo, imel je kar nosača s seboj. Seveda se je radi noge prav smilil dobri gospodinjam, tako da je odpeljal osem velikih vrec iz teh vasi. Toda na prostem je ded s svojo leseno nogo hitel boljše, kakor marsikateri od nas, tako da bi lahko tudi delal, kakor drugi, če bi le hotel. Pretekli teden pa sta prišli pobirat dve Hrvatci; pri eni hiši sta vkradli vrečo, pri drugi sta se pa prav drzno obnašali, preklinjali kakor že Hrvatje znajo in nastopali prav oblastno. Sreča pa je hotela, da je prišel ravno orožnik v vas. Ker seveda nista imeli nobenega dovoljenja od okrajnega glavarstva za nabiranje, jima je žito mirno odzvel in preklinjajoči baburi lepo spravil na varno. Zdad bo menda mir. Do zdad je marsikateri posestnik bal teh potepuhov, češ: Če ga nženem od hiše, mi še lahko kočjo požge! Zdad imajo naši posestniki močno zaslobo pri okrajnem glavarstvu in pri orožnikih. Kajti od vsakega neznanega tujca zahtevajo lahko prej pismeno dovoljenje za nabiranje od domačega ptujkega ali mariborskega okrajnega glavarstva; če tega nima, naj naznanijo tujca orožnikom, ki jih bodo kmalu rešili nadležnega potepuha. Treba bo res nastopiti z vso resnobo, drugače bo kmet delal samo za lenuhe in ne bo imel koščeka belega kruha za praznike. Dobrota je res sirota. — Vesele praznike vsem čitateljem in bralkam! Ne pozabite pred koncem starega leta obnoviti naročnin!

Okrajna delavska zveza v Ljutomeru priredi dne 26. t. m., ob pol 9. uri, javen shod v gostilni »Triglav.« Poroča narodni poslanec g. Žebot.

Zadružni tečaj v Celju. Ponovno pozivamo vse naše posojilnice, kakor tudi č. duhovščino in druge naše somišljenike, da se v čim večjem številu prijavijo za zadružni tečaj v Celju, ki se bo pričel dne 2. januarja 1924, ob 9. uri dopoldne v hotelu »Beli vol« in bo trajal štiri dni. Prijave na Zadružno zvezo, oddelek Maribor.

Občni zbor Kmetске zveze za Celje-okolico se vrši v nedeljo, dne 23. t. m. po sedmi sv. maši pri »Belem volu.« Člani, udeležite se istega polnoštevno!

Novi zvonovi. Iz Smartna ob Paki poročajo: V nedeljo, dne 30. t. m. se bo vršila pri podružni cerkvi sv. Janeza v Gorenju slovesna blagoslovitev dveh novih zvonov, katera je ulila tovarna na Jesenicah. Vsi dobrotniki zvonov in vsi prijatelji zvonjenja iz cele Savinjske doline so vabljeni k tej slovesnosti.

Poslanec Jakob Vrečko je dne 15. decembra v narodni skupščini ob priliki razprave o začasnem proračunu za januar, februar in marec govoril o naših cestnih zadevah. Posebno se je zavzel za državno podporo za cesto Lesičje—Prevorje—Sv. Urban—Grobello v kozjanskem okraju. Po govoru je minister za zgradbe g. Uzunovič obljubil g. poslancu, da bo za nadaljevanje te ceste takoj prispeval iz sklada, ki ga ima na razpolago 100.000 D. Ko se ho ta svota nakazala, se bo zgradba te ceste zopet lahko nadaljevala.

Upravičena pritožba iz laškega okraja. Najpoglavitejša panoga našega kmetijstva je gotovo živinoreja. Zelo občutno vrzel v živinoreji je napravila suša v preteklih dveh letih. Koliko škode pa ni napravila nam kmetom suša, pa hočejo sedaj to napraviti razni prekupci, kateri kupujejo živino na Hrvaškem in Srbiji in gonijo v naše kraje, a naše oblasti, posebno okrajna glavarstva grede tem prekupcem še na roko s tem, da proglašajo naše občine za okužene od slinovke in nam zapirajo sejme. Za svoje zdrave, lepe pitane vole ne najdemo kupca, a že na prvi pogled bolana in mršava živina iz južnih krajev naše države pa se k nam neovirano uvaža in goni po okraju in s tem pospešuje nevarnost okuženja. Saj je itak znano, da so ravno južni kraji največje zatočišče kužnih bolezni. Od okrajnega glavarstva v Celju pa zahtevamo, da dobro pazi, kakšna živina se pripelje večkrat v Zidanmost in od tam po okraju. Zahtevamo nadalje, naj se v občinah, kjer ni več bolezni, odprejo sejmi, ali pa nam tudi davke kontumacirajte, oziroma naj jih mesto nas plačujejo Srbi in Hrvatji. — Kmet-davkoplačevalec.

Zanimivosti iz Globokega pri Brežicah. Že mesec dni je minulo po zadnjem shodu g. Davorina Kranjca v Pisekah. Ne bi več govorili o shodu, ako ne bi »Kmetijski list« prinesel skoro cele strani o našem »klerikalnem porazu« in o »sijajnem shodu« samostojnežev, ki si ga pa že več ne upajo sami zase sklicati. — S svojim shodom smo popolnoma zadovoljni, čeravno ne morda tako, kakor bi bili samostojni, če bi imeli enakega in bi tedaj gotovo priredili posebno izdajo svoga lista. Od g. Ureka smo pač pričakovali, da nam bo pri tej priliki razložil, kako je sklenil račune o delitvi baronovega posestva, ki ga je razdelil med svoje kulukarje, ki so mu morali na shodu klicati gromoviti »živijo!« G. Urek na shodih napadati g. dr. Korošca, čeravno mu po svojih zmognostih ne sega niti do gležnjev, račun pa rajši skriva v svoji vili. Med njegovim dolgozevnim govorom so ljudje odhajali in ob koncu govora so ostali skoro sami njegovi zvesti oprode; shoda torej ni bilo treba zaključevati. Že iz tega se vidi, kako je ljudem »ugajak« vaš govor. Saj vas že dobro poznamo. Za danes samo to, da date vi med Globočani največ opraviti sodnji in je zato prav dobro povedal neki gospod v Brežicah, da bo treba postaviti v Globokem posebno sodnijo in »gavge.« Tudi se že vsem studi vaše vmešavanje v družinske razmere. Ako ne boste mirovali ter še naprej tožarili poštene in mirne ljudi, bo prišla na dan še kaka ljubka zgodbica iz Malega vrha.

Velika gojufija s ponarejenimi kolkci. V Beogradu so slučajno dognali, da se nahaja pri nas v prometu veliko število 100 in 1000 dinarskih ponarejenih kolkov. Poizvedbe so dognale, da te kolke ponarejajo in razprodajajo po celi državi madžarski Zidi iz Vojvodine. Ker so bili kolki pravim popolnoma podobni in jih je družba prodajala mnogo bolj po ceni, kakor so jih trafikanti dobili od države, zato je kupčija dobro nesla in judje so na mah obogateli. Baje je država pri teh kolkih oškodovana za 100 milijonov dinarjev, ker so se v Vojvodini in v Beogradu v zadnjem času uporabljali izključno ponarejeni kolki. Stroj za ponarejanje so našli, istolako so že v zaporu vsi glavni falsifikatorji. Finančni minister misli radi ugotovitve ponarejenih kolkov vzeti iz prometa vse kolke po 1000 D in izdati nove.

Za Dijaško kuhinjo v Mariboru je nabral na svatbi Rausl-Kosi v Ključarovicah g. Florjan Kuharič 440 K. Hvala lepa! Velikonedeljska župnija se sploh odlikuje po veliki dobrotljivosti ob različnih prilikah.

Za Dijaško kuhinjo v Ptujju se je ob poroki Franca in Tereze Kosec, roj. Vnuk, nabralo med gosti pri ugledni rodbini Kosec v Borovcih pri Ptujju 100 D. Odbor želi in pričakuje še mnogo takih prijateljev Dijaške kuhinje.

Vsem cenjenim čitateljem in čitateljicam »Slov. Gospodarja« želi vesele božične praznike in srečno novo leto iz daljne Makedonije inženirski podnarednik Josip Slekovec, 3. reflektorska četa, Skopje.

Vesele Božične praznike ter srečno Novo leto vsem prijateljem, znancem, bralcem in bralkam »Slov. Gospodarja« in »Straže« želijo slovenski fantje II. čete 23. pešpolka v Mostaru: Mirko Skriner, Franc Fidelj, iz Sv. Jurija ob Pesnici, Ludvig Zorič, Rudolf Vračko iz Sv. Marjete ob Pesnici, Alojz Krejač iz Meljskega hriba, Hinko Šabeder iz St. Ilja v Slov. gor.

Čestitke k božičnim praznikom. Blizajo se nam božični prazniki, zatoraj vam mi slovenski fanti, ozir. vojniki autooddelenja Osj. div. obl. želimo vsem bralcem »Slovenskega Gospodarja« odnosno celokupnemu slovenskemu narodu zdrave in vesele božične praznike ter srečno Novo leto. S pozdravom podpisani: Matjaš Škrinjar iz Frankovec pri Ormožu, Leopold Hrušovar, Trbovlje pri Ljubljani, Josip Turk, Zuženberg, Ivan Grčar, Zagorje pri Ljubljani, Miha Letonja, Paška vas ob Paki, Franc Augustinovič, Maribor, Josip Kamenik, Slov. Bistrica.

Gospodarstvo.

VINSKI TRG.

V Sloveniji so se vinske cene okrepcale in posebno letnik 1923 se išče radi dobre kakovosti. Cena mu je od 24 K navzgor, za sortirana in 110dstotna vina pa se plačuje tudi po 30—40 K. Nova vina nimajo toliko kisline, kakor se je prvotno pričakovalo na podlagi preiskujenj, oziroma se je vinska kislina vsled vrenja in drugih vplivov precej izgubila. Se bolj harmonično pa se bodo vina dala pokusiti nekaj tednov po prvem pretoku. Vinogradniki, ki so brali po 20. oktobru, imajo seveda boljše kapljico nego oni, ki so trgali že pred Terezijevem. Pri moštu je znašal razloček 2—6% sladkorja in vsled tega diferira tudi vino povprečno med 8 in 11% maliganda. Vinska kupčija se giblje v ozkih mejah konzuma; ker se porabi, se do kupi. Vkljub temu pa bo letnik 1923 kmalu izčrpan, ker ga je zelo malo prirastlo. Letnika 1922 še leži precej po kleteh in se prodaja z letnikom 1923 po 13 do 22 kron. Izvrstna vina iz leta 1921 so redka prikazani po kleteh in stanejo nad 50 K za liter.